

Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Instytucjonalne wsparcie dorosłych osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową
Kod przedmiotu	05.6-WP-PSSM-IWNC
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie

Semestr	10
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	- dr Regina Korzeniowska - dr hab. Jarosław Bąbka, prof. UZ

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Egzamin
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z zagadnieniami dotyczącymi wspomagania instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego (formami opieki i wsparcia) dorosłych osób z przewlekłą chorobą i z niepełnosprawnością ruchową i w różnych sferach ich funkcjonowania (rodzinnej, społecznej, zawodowej). Uzyskanie wiedzy nt. zasad i norm prawnych i etycznych obowiązujących w ww.sferze. Poznanie praktycznych implikacji w zakresie wsparcia osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową, w szczególności w świetle koncepcji vulnerability. Zachęcenie do wdrażania działań innowacyjnych w obszarze wsparcia (instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego) dorosłych osób z przewlekłą chorobą oraz z niepełnosprawnością ruchową.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu pedagogiki specjalnej w szczególności - zagadnień dot. chorób przewlekłych i niepełnosprawności ruchowej człowieka.

Zakres tematyczny

Zakres tematyczny

Wykłady. 1) Osoby z niepełnosprawnością w polityce społecznej państwa (zakres działań różnych podmiotów(na szczeblu centralnym, regionalnym, lokalnym), podstawowe zobowiązania, cele). 2) Ramy prawne powoływania i funkcjonowania instytucji wspierających osoby z niepełnosprawnością (w tym z niepełnosprawnością ruchową) w różnych sferach życia (Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Ustawa o pomocy społecznej, Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego). 3) Formy opieki i wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością narządu ruchu i przewlekłe chorych (instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach: domy pomocy społecznej, asysta osobista; instytucje opieki paliatywnej i hospicyjnej, zakres wsparcia społecznego pacjenta i jego rodziny). 4) Programy wsparcia (przykładowe) realizowane w Polsce i innych państwach (ukierunkowane na realizację potrzeb i społecznego uczestnictwa życia dorosłych osób z niepełnosprawnością narządu ruchu i z chorobami przewlekłymi). 5) Wybrane problemy dorosłych osób z niepełnosprawnością narządu ruchu i przewlekłe chorych dot. sfery wsparcia (instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego): problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych, koncepcja vulnerability i jej praktyczne implikacje w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnością narządu ruchu i chorobą przewlekłą, problem marginalizacji i wykluczenia społecznego ww. grupy osób i ich rodzin, problemy kliniczne i terapeutyczne ww. grup osób)

Ćwiczenia. 1) Instytucje opieki zdrowotnej i rehabilitacji medycznej (NFZ, wydziały zdrowia urzędów administracji publicznej wszystkich szczebli, publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, zakłady opiekuńczo-lecznicze). 2) Instytucje zabezpieczenia społecznego w zakresie orzecznictwa (ZUS, KRUS, sektorowe zakłady ubezpieczeń społecznych MON i MSW, powiatowe centra pomocy rodzinie). 3) Instytucje opieki i pomocy społecznej (powiatowe centra pomocy rodzinie, miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej, domy pomocy społecznej, mieszkania chronione, organizacje trzeciego sektora). 4) Instytucje aktywizacji zawodowej (PFRON, powiatowe urzędy pracy, zakłady aktywizacji zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej, ośrodki szkoleń zawodowych, szkoły zawodowe, szkoły wyższe, organizacje trzeciego sektora). 5) Instytucje rynku pracy (PFRON, powiatowe urzędy pracy, organizacje pracodawców, zakłady pracy chronionej, spółdzielnie inwalidów i przedsiębiorstwa społeczne - centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej). 6) Instytucje odpowiedzialne za likwidację barier w przestrzeni publicznej (wydziały architektury i wydziały transportu publicznego urzędów wszystkich szczebli administracji publicznej, nadzór budowlany, przedsiębiorstwa transportu publicznego, nadzór komunikacji elektronicznej, kierownicy instytucji publicznych wszystkich szczebli, PFRON). 7) Instytucje oświatowe (kuratoria, szkoły publiczne i niepubliczne, szkoły specjalne, szkoły wyższe, ośrodki szkolno-wychowawcze, ośrodki poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego).

Metody kształcenia

Praca z tekstem pokaz, dyskusja, metoda problemowa, pokaz, praca w grupach - uczenie się we współpracy.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
C.4.W2. Student opisuje instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy opieki i wsparcia osób dorosłych z niepełnosprawnościami: instytucje opiekuńcze i alternatywne formy życia w Polsce i innych państwach (domy pomocy społecznej, mieszkalnictwo chronione, asysta osobista); przykładowe programy realizowane w Polsce i innych państwach ukierunkowane na realizację potrzeb osób dorosłych z niepełnosprawnościami; indywidualne i społeczne znaczenie normalizacji i społecznego uczestnictwa życia dorosłych z niepełnosprawnościami; zagrożenia procesu normalizacji z perspektywy osoby z niepełnosprawnością; rolę rodziny w realizacji specjalnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności; potrzeby rodzin generacyjnych dorosłych osób z niepełnosprawnościami; uwarunkowania i znaczenie procesu planowania opieki w rodzinach generacyjnych; zadania realizowane przez główne stowarzyszenia i organizacje działające w Polsce i innych państwach na rzecz osób z niepełnosprawnościami; C.4.W6. Student zdaje sobie sprawę ze znaczenia udziału osób dorosłych z niepełnosprawnościami w życiu obywatelskim i projektowania przestrzeni informacyjnej i materialnej, z uwzględnieniem zróżnicowanych możliwości intelektualnych, sensorycznych i ruchowych odbiorców; C.4.W8. Student wyjaśnia problemy osób dorosłych z niepełnosprawnościami i ich rodzin, w tym zagadnienie przemocy wobec osób dorosłych z niepełnosprawnościami; problem przemocy w kontekście formalnych i nieformalnych relacji opiekuńczych; koncepcję vulnerability oraz jej praktyczne implikacje w zakresie systemu edukacji, rehabilitacji i wsparcia osób z niepełnosprawnościami; zachowania dewiacyjne i pseudodewiacyjne w kontekście niepełnosprawności intelektualnej; problem marginalizacji i wykluczenia społecznego osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.	• PS_W-01 • PS_W-08	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia
C.4.U3. Student projektuje działania pedagogiczne i wskazuje obszary wymagające modyfikacji oraz wdrażania działań innowacyjnych w pracy z dorosłymi i starszymi osobami z niepełnosprawnościami; C.4.U4. Student projektuje program wsparcia dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektuiualną.	• PS_U-06 • PS_U-08	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • praca w grupach, prezentacja wybranej instytucji i wybranej formy wsparcia	• Wykład • Ćwiczenia
C.4.K1. Student przestrzega zasad etyki zawodowej.	• PS_K-06	• aktywność w trakcie zajęć • dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady Egzamin z całości materiału. Kryteria ocen: niedostateczna (do 60 %); dostateczna (61-75%); dobra (76-85%); bardzo dobra (86-100%).

Ćwiczenia z przedmiotu kończą się zaliczeniem z oceną. Metodami weryfikacji efektów kształcenia są: ocena indywidualnej aktywności w toku zajęć, ocena prezentacji określonego zagadnienia programowego – praca grupowa, kolokwium z treści zrealizowanych na ćwiczeniach (progi punktowe jw.). Podstawą zaliczenia ćwiczeń będzie średnia arytmetyczna wszystkich ocen.

Ocena końcowa – średnia arytmetyczna ocen cząstkowych z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

1. Bręczewski G., *Niepełnosprawność i zachowania pomocowe w procesie rehabilitacji. Analiza jakości pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym*, Warszawa 2019.
2. *Summary overview of types and characteristics of institutional and community-based services for persons with disabilities available across the EU*, FRA – European Union Agency for Fundamental Rights, Vienna 2017
3. Gąciarz B., Kubicki P., Rudnicki S ., *System instytucjonalnego wsparcia osób niepełnosprawnych w Polsce – diagnoza*, Kraków 2014.

Literatura uzupełniająca

1. Bidzan M., Bieleninik Ł., Szulman-Wardal A. (red.), *Niepełnosprawność ruchowa w ujęciu bio-psycho-społecznym. Wyzwania diagnozy rehabilitacji i terapii*, Gdańsk 2015.
2. Głodkowska, J., Giryński, A. (red.). *Rehabilitacja społeczna i zawodowa - od bierności do aktywności*, Kraków 2006.

3. Kawczyńska-Butrym Z., *Niepełnosprawność – specyfika pomocy społecznej*, Katowice 1998.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Jarosław Bąbka, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-04-2022 13:58)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ